МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

№ 1/9-554 від 13 жовтня 2017 року

Органам місцевого самоврядування
Місцевим державним адміністраціям
Керівникам закладів освіти

Щодо нагальних питань впровадження Закону України «Про освіту»

28 вересня 2017 року набрав чинності новий Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII (далі - Закон), що регулює суспільні відносини в процесі реалізації конституційного права людини на освіту, права та обов'язки фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у реалізації цього права, визначає компетенцію державних органів та органів місцевого самоврядування у сфері освіти, а також вносить **суттєві зміни** до цілої низки законів, у тому числі до Законів України «Про дошкільну освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про вищу освіту».

За наведеними нижче посиланнями можна ознайомитися як із самим Законом, розміщеним на сайті Верховної Ради України, так і з ключовими новелами Закону, відображеними в презентації Міністра освіти і науки України, що розміщена на офіційному веб-сайті Міністерства:

- http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145- 19 (закон);
- http://mgov.ua/activity/education/reforma-osviti/klyuchovi-noveli-zakonu-ukrayini-pro-osvitu.html (презентація).

Враховуючи те, що Закон є базовим для усіх інших спеціальних законів у сфері освіти і водночас передбачає суттєве реформування системи освіти, містить багато відсильних норм і прикінцевих та перехідних положень, а деякі норми потребують негайного практичного застосування, Міністерство освіти і науки України надає такі роз'яснення і рекомендації стосовно механізму реалізації окремих положень Закону.

1. Термінологічні зміни

Згідно з підпунктом 1 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону «до приведення законодавства і установчих документів закладів освіти у відповідність із цим Законом терміни "навчальний заклад" і заклад освіти" є ідентичними, а всі суб'єкти владних повноважень і навчальні заклади керуються всіма положеннями цього Закону, що стосуються закладів освіти, а також положеннями законодавства, що стосуються навчальних закладів у частині, що не суперечить цьому Закону».

Крім того, у Законі України **«Про загальну середню освіту»** термін «загальноосвітній навчальний заклад» замінено терміном «заклад загальної середньої освіти», а термін «навчально-виховний процес» - терміном «освітній процес». Аналогічні зміни внесені і до Закону **«Про позашкільну освіту»**. У Законі України **«Про дошкільну освіту»** відбулися такі термінологічні зміни: «дошкільний навчальний заклад» замінено на «заклад дошкільної освіти», «навчально-виховний процес» .- на «освітній процес», «директор (завідуючий)» - на «директор», «діти, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, тривалого лікування та реабілітації» на «діти з особливими освітніми потребами», «відповідна вища педагогічна освіта» - на «вища педагогічна" освіта за відповідною спеціальністю», «засновник (власник)» - на «засновник (засновники)», «надання освітніх послуг» - на «провадження освітньої діяльності». У Законі України **«Про вищу освіту»** термін «вищий навчальний заклад» замінено терміном «заклад вищої освіти».

Таким чином, варто звертати увагу на необхідність використання в усіх офіційних документах (наказах, положеннях, статутах, листах тощо) нової термінології відповідно до Законів України. Надалі в усіх нових актах Уряду та наказах Міністерства буде використовуватися нова термінологія.

Разом з тим, до приведення актів законодавства і установчих документів закладів освіти у відповідність із зазначеними Законами тимчасова термінологічна розбіжність не має створювати перешкод для реалізації відповідних положень законодавства, прав осіб на освіту чи діяльності закладів освіти.

2. Переоформлення установчих документів закладів освіти

Згідно з підпунктом 13 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону «переоформлення установчих документів закладів освіти **з метою приведення їх у відповідність із цим Законом** здійснюється протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом». Крім того, у пункті 5 цього ж розділу Закону засновникам закладів освіти також рекомендовано **протягом п'яти років** привести установчі документи закладів освіти у відповідність із цим Законом.

Отже, установчі документи, зокрема статути закладів освіти, мають переоформлятися в поточному режимі (у разі виникнення необхідності).

Установчі документи розробляються відповідно до Конституції України, Закону України «Про освіту», інших законів, а також відповідних підзаконних актів (у частині, що не суперечить зазначеним законам). Варто звернути увагу на те, що **Закон містить багато відсильних положень**, згідно з якими ті чи інші питання діяльності закладів освіти мають бути врегульовані їх установчими документами.

Також потрібно пам'ятати, що згідно з пунктом 11 частини 1 статті 15 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань» **внесення змін до установчого документа юридичної особи оформляється шляхом викладення його в новій редакції**. Отже, у разі потреби внесення навіть мінімальних змін засновник має забезпечити підготовку нової редакції установчого документа з включенням до нього **усіх необхідних змін**, пов'язаних із реалізацією нового Закону України «Про освіту».

3. Прозорість та інформаційна відкритість закладу освіти

У статті 6 Закону однією з основних засад державної політики та принципом освітньої діяльності визначено **відповідальність і підзвітність** органів Управління освітою та закладів освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності **перед суспільством**.

Відповідно до статті 30 Закону всі заклади освіти мають формувати відкриті та загальнодоступні ресурси з інформацією про свою діяльність та оприлюднювати таку інформацію. Доступ до такої інформації осіб з порушенням зору може забезпечуватися в різних формах та з урахуванням можливостей закладу освіти.

У частині 2 цієї статті міститься перелік усієї інформації та документів, відкритий доступ до яких **зобов'язані** забезпечувати заклади освіти на своїх веб-сайтах, а у разі їх відсутності - на веб-сайтах своїх засновників.

Крім того, згідно з частиною 3 цієї статті **заклади освіти, що отримують публічні кошти, та їх засновники зобов'язані** оприлюднювати на своїх веб-сайтах кошторис і фінансовий звіт про надходження та використання **всіх** отриманих коштів, інформацію про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості, а також про кошти, отримані з інших джерел, не заборонених законодавством.

Інформація та документи, передбачені частинами другою і третьою цієї статті, якщо вони не віднесені до категорії інформації з обмеженим доступом, розміщуються для відкритого доступу **не пізніше ніж через десять робочих днів з дня їх затвердження чи внесення змін до них**, якщо інше не визначено законом (частина 4 статті 30 Закону). Згідно з частиною 5 статті 30 Закону перелік додаткової інформації, обов'язкової для оприлюднення закладами освіти, може визначатися спеціальними законами.

У разі, якщо заклади освіти обслуговуються централізованою бухгалтерією, рекомендуємо останній передавати закладам освіти всю необхідну інформацію та документи для подальшого їх оприлюднення відповідно до вимог Закону.

Отже, з 28 вересня 2017 року всі заклади освіти зобов'язані оприлюднювати всю зазначену у статті 30 Закону інформацію та документи на своїх веб-сайтах або веб-сайтах своїх засновників.

Звертаємо увагу на те, що згідно з частиною 1 статті 68 Закону органи управління у сфері освіти зобов'язані оприлюднювати всю публічну інформацію відповідно до вимог Законів України «Про доступ до публічної інформації» та «Про відкритість використання публічних коштів».

У разі виникнення питань щодо формату оприлюднення такої інформації рекомендуємо керуватися частиною 4 статті з Закону України «Про відкритість використання публічних

коштів»: «у спосіб, що забезпечує вільний безоплатний доступ до неї, можливість анонімного перегляду, копіювання та роздрукування інформації» та «у вигляді наборів даних (електронних документів), організованих у форматі, що дозволяє їх автоматизоване оброблення електронними засобами (машинозчитування) з метою повторного використання».

4. Система забезпечення якості освіти

У статті 6 Закону Однією з головних засад державної політики та принципом освітньої діяльності визначено забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності. Незважаючи на те, що весь Закон так чи інакше спрямований на підвищення та забезпечення якості освіти! та якості освітньої діяльності, системно всі ці питання врегульовані в окремому розділі V Закону.

Відповідно до частини 2 статті 41 Закону складовими системи забезпечення якості освіти є: система забезпечення якості в **закладах освіти (внутрішня** система забезпечення якості освіти); система **зовнішнього** забезпечення якості освіти; система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.
Згідно з частиною 3 цієї статті система забезпечення якості **в закладах освіти (внутрішня**система забезпечення якості освіти) **може включати**:

- стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами **або документами закладу освіти**.

Важливою складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти є також **академічна доброчесність**, поняття, зміст, система та механізми забезпечення якої детально виписані у статті 42 Закону. Важливо знати, що частини 7 і 8 статті 42 Закону **вже дозволяють** закладам освіти своїми внутрішніми положеннями визначити конкретні види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності, а також затвердити порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності.
Відповідно до частини 3 статті 26 Закону **функціонування внутрішньої** системи забезпечення якості освіти **забезпечує керівник** закладу освіти в межах наданих йому Законом повноважень. Будь-яких перехідних положень, які відтерміновують запровадження в закладах освіти внутрішньої системи забезпечення якості освіти, Закон не містить, що вимагає від кожного керівника закладу освіти **вже зараз** організовувати розбудову такої системи.

5. Доступ до якісної освіти дітей з особливими освітніми потребами

Питання забезпечення доступу до якісної освіти дітей з особливими освітніми потребами є одним з пріоритетів державну сфері освіти. Відповідно до частини 6 статті 3 Закону держава створює умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, а також забезпечує виявлення та усунення факторів, що перешкоджають реалізації прав і задоволенню потреб таких осіб у сфері освіти.

У Законі визначені такі нові поняття, як «індивідуальна програма розвитку», «інклюзивне навчання», «інклюзивне освітнє середовище», «розумне пристосування», «універсальний Дизайн у сфері освіти» тощо. Статті 19 і 20 та низка інших норм Закону системно врегульовують питання здобуття дітьми з особливими освітніми потребами якісної освіти,

зокрема через створення інклюзивних та/або спеціальних груп і класів. У разі звернення особи з особливими освітніми потребами або її батьків така група або клас **утворюється в обов'язковому порядку**.

Згідно з пунктом 31 статті 48 Закону України «Про загальну середню освіту» Кабінетові Міністрів України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям і органам місцевого самоврядування доручено **до 1 вересня 2018 року** забезпечити:

- зміну типу підпорядкованих шкіл-інтернатів (крім закладів середньої освіти для дітей з порушенням інтелектуального розвитку) на гімназію, ліцей відповідно до вимог цього Закону із збереженням у складі цих закладів освіти інтернатів з частковим або повним утриманням учнів (вихованців) за рахунок засновника (засновників). Припинення функціонування інтернатів у складі таких закладів можливе лише після вирішення в установленому порядку питання здобуття учнями (вихованцями) освіти та/або отримання відповідних соціальних послуг за місцем їхнього проживання (реєстрації) чи місцем проживання (реєстрації) їхніх батьків;

- створення обласних (міських - у містах Києві та Севастополі) ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти, а також районних, міських (районних у містах) інклюзивно-ресурсних центрів, у тому числі, в об'єднаних територіальних громадах, шляхом реорганізації існуючої мережі психолого-медико-педагогічних консультацій.

Звертаємо увагу на те, що Постановою Уряду від 12 липня 2017 р. № 545 вже затверджено Положення про інклюзивно-ресурсний центр з урахуванням редакції пункту 3¹ статті 48 Закону України «Про загальну середню освіту» до цього Положення будуть внесені відповідні зміни. Також пунктом 2 цієї постанови Уряду органам місцевого самоврядування та місцевим органам виконавчої влади було рекомендовано відповідно до Положення, затвердженого цією постановою, **утворити протягом двох місяців** інклюзивно-ресурсні центри, а також обласні, Київський та Севастопольський міські ресурсні центри з підтримки інклюзивної освіти шляхом реорганізації психолого-медико-педагогічних консультацій.

6. Ліцензування освітньої діяльності закладів освіти

Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2 березня 2015 року було запроваджено ліцензування освітньої діяльності закладів освіти (пункт 6 частини 1 статті 7). Згідно зі змінами, внесеними до цього положення Законом, освітня діяльність ліцензується з урахуванням особливостей, визначених спеціальними законами у сфері освіти.

Згідно з частиною 2 статті 43 Закону України «Про освіту» освітня діяльність провадиться на підставі ліцензії, що видається органом ліцензування відповідно до законодавства:

- для закладів вищої, післядипломної, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти - Міністерством освіти і науки України;

- для закладів дошкільної та загальної середньої освіти - Радою міністрів Автономної Республіки Крим, **обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями**.

Відповідно до підпункту 6 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону «Державні і комунальні заклади системи дошкільної і загальної середньої освіти, що діють на день набрання чинності цим Законом, **отримують ліцензію без проходження процедури ліцензування**. Заклади освіти усіх форм власності, що створюються **після** набрання чинності цим Законом, ліцензуються на загальних засадах».

Згідно з абзацом 2 частини 1 статті 8 Закону України «Про загальну середню освіту» заклад освіти провадить освітню діяльність на певному рівні загальної середньої освіти за умови наявності відповідної ліцензії, виданої в установленому законодавством порядку. Відповідно до частини 3 статті 9 зазначеного Закону здобуття загальної середньої, освіти також можуть забезпечувати заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти та інші заклади освіти, зокрема міжшкільні ресурсні центри (міжшкільні навчально-виробничі комбінати), **що мають ліцензію** на провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти.

У частині 3 статті 11 Закону України «Про дошкільну освіту» також зазначено, що заклад дошкільної освіти здійснює свою діяльність за наявності ліцензії на право провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, виданої у встановленому законодавством України порядку.

Отже, усі державні і комунальні заклади системи дошкільної і загальної середньої освіти мають отримати без проходження процедури ліцензування в обласних або Київській міській

Державних адміністраціях ліцензії на провадження освітньої діяльності на всі ті рівні освіти, на яких вони провадять відповідну освітню діяльність.

Відповідні державні органи мають забезпечити видачу таких ліцензій (окремо на кожен рівень освіти, що визначений частиною 2 статті 10 Закону) без процедури ліцензування та проінформувати заклади освіти про дату і порядок отримання ліцензій. З метою виконання відповідної норми Закону рекомендуємо обласним, Київській міській державним адміністраціям, як органам ліцензування закладів дошкільної і загальної середньої освіти, прийняти відповідні рішення та оприлюднити їх на офіційних веб-сайтах.

Звертаємо увагу на те, що **ліцензування закладів позашкільної освіти** не вимагається законодавством. Водночас згідно з частиною 1 статті 10 Закону позашкільна освіта є «невід'ємним складником системи освіти», що також засвідчено багатьма іншими положеннями Закону, які вимагають від держави та органів місцевого самоврядування як «формування, утримання та розвитку мережі закладів позашкільної освіти відповідно до освітніх, культурних, духовних потреб та запитів населення» (частиною 6 статті 14 Закону), так і належного «фінансування з державного та/або місцевого бюджетів у порядку, встановленому законодавством» (частина 2 статті 4 Закону).

7. Атестація закладів освіти

Згідно з частиною 2 статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, **в межах повноважень**та у спосіб, **що передбачені Конституцією та законами України**.

Законом України «Про освіту» були внесені зміни до Законів України «Про дошкільну освіту»,«Про загальну середню освіту» та «Про позашкільну освіту», у тому числі в частині повноважень відповідних місцевих органів управління. Зокрема, з переліку цих повноважень виключені повноваження на проведення атестації відповідних закладів освіти. Також із Законів виключена атестація закладу освіти як форма державного нагляду (контролю).

Таким чином, атестація закладів освіти вже не належить до повноважень відповідних органів управління і не існує як форма державного нагляду (контролю) чи інструмент забезпечення якості освіти. Відповідно, проведення атестації є безпідставним і правові наслідки її проведення відсутні.

У зв'язку із зазначеним, Порядок державної атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 30 січня 2015 р. № 67, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2015 р,. за № 173/26618, буде визнаний таким, що втратив чинність.

Разом з тим, у системі загальної середньої освіти буде запроваджено інший плановий захід державного нагляду (контролю) - інституційний аудит, зміст та особливості проведення якого визначені статтею 45 Закону України «Про освіту».

8. Управління закладом освіти

Відповідно до частини 2 статті 24 Закону управління закладом освіти в межах повноважень, визначених законами та установчими документами цього закладу, здійснюють:

- засновник (засновники);
- керівник закладу освіти;
- колегіальний орган управління закладу освіти;
- колегіальний орган громадського самоврядування;
- інші органи, передбачені спеціальними законами та/або установчими документами закладу освіти.

Права та обов'язки засновника (засновників) закладу освіти визначені у статті 25 Закону, а також в багатьох інших нормах Закону, у спеціальних законах («Про дошкільну освіту», «Про загальну середню освіту, «Про позашкільну освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про вищу освіту») та інших законах України.

Згідно з пунктом 7 частини 1 статті 1 Закону **засновник закладу освіти** - це орган державної влади від імені держави, відповідна рада від імені територіальної громади (громад), фізична

та/або юридична особа, рішенням та за рахунок майна яких засновано заклад освіти або які в інший спосіб відповідно до законодавства набули прав і обов'язків засновника.
Враховуючи зазначене, **всі повноваження засновників комунальних закладів освіти**, що визначені Законом України «Про освіту» та спеціальними законами у сфері освіти, **виконують відповідні ради**, конкретні повноваження і сфера відповідальності яких визначені також у статті 66 Закону.
Водночас в умовах незавершеної адміністративно-територіальної реформи, спрямованої на децентралізацію системи управління, у тому числі закладами освіти, ради та місцеві державні адміністрації мають виконувати Закон України «Про освіту» та інші спеціальні закони у сфері освіти з урахуванням відповідних положень Конституції України і Законів України «Про Місцеві державні адміністрації» та «Про місцеве самоврядування в Україні».

Згідно з частиною 1 статті 26 Закону **керівник закладу освіти** здійснює безпосереднє управління закладом і несе відповідальність за освітню, фінансово-господарську та іншу діяльність закладу освіти. Повноваження (права і обов'язки) та відповідальність керівника закладу освіти визначаються законом та установчими документами закладу освіти. Керівник є представником закладу освіти у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами і діє без довіреності в межах повноважень, передбачених законом та установчими документами закладу освіти.
Звертаємо також увагу на те, що в Законах України «Про дошкільну освіту», «Про загальну середню освіту» та «Про позашкільну освіту» суттєво збільшено кількість повноважень педагогічної ради відповідних закладів освіти. Рішення педагогічної ради вводяться в дію рішеннями керівника закладу.

9. Обрання керівника закладу загальної середньої освіти
Відповідно до абзаців 1-4 частини 2 статті 26 Закону України «Про загальну середню освіту» керівник закладу загальної середньої освіти призначається на посаду та звільняється з посади рішенням засновника (засновників) закладу або уповноваженого ним (ними) органу.

Керівник державного, комунального закладу загальної середньої освіти призначається на посаду **за результатами конкурсного відбору** строком на **шість років** (строком на два роки - для особи, яка призначається на посаду керівника закладу загальної середньої освіти вперше) на підставі рішення конкурсної комісії, до складу якої входять представники засновника (засновників), трудового колективу, громадського об'єднання батьків учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти та громадського об'єднання керівників закладів загальної середньої освіти відповідної адміністративно- територіальної одиниці. До участі у роботі комісії з правом дорадчого голосу можуть залучатися представники громадських об'єднань та експерти у сфері загальної середньої освіти.
Положення про конкурс на посаду керівника державного, комунального закладу загальної середньої освіти розробляє та затверджує засновник на підставі типового положення, затвердженого Міністерством освіти і науки України (наразі розробляється).

Одна і та сама особа не може бути керівником відповідного закладу загальної середньої освіти більше ніж два строки підряд (до першого строку включається дворічний строк перебування на посаді керівника закладу загальної середньої освіти, призначеного вперше). Після закінчення другого строку перебування на посаді особа має право брати участь у конкурсі на заміщення вакансії керівника в іншому закладі загальної середньої освіти або продовжити роботу в тому самому закладі на іншій посаді.

Слід врахувати, що відповідно до підпункту 17 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону після 28 вересня 2017 року частина друга статті 26 Закону України «Про загальну середню освіту» **застосовується до посад, що стали вакантними в установленому трудовим законодавством Порядку**.
Крім того, під час проведення конкурсу варто враховувати те, що згідно з частиною 2 статті 24 Закону України «Про загальну середню освіту» посаду керівника закладу загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування, типу і форми власності може обіймати особа, яка є громадянином України, має вищу освіту ступеня не нижче магістра та стаж педагогічної роботи не менше трьох років, а також організаторські здібності, фізичний і психічний стан якої не перешкоджає виконанню професійних обов'язків. Отже, з відповідного положення Закону було вилучено вимогу щодо обов'язкової наявності саме вищої **педагогічної** освіти, а також вимогу

щодо необхідності проходження «атестації керівних кадрів освіти у порядку, встановленому Центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти».
Звертаємо також увагу на те, що тимчасова відсутність затвердженого Міністерством зазначеного вище типового положення (наразі розробляється) не зупиняє дію норми Закону щодо призначення керівника закладу загальної середньої освіти на посаду винятково **за результатами конкурсного відбору**.
Тому, керівник **державного** закладу загальної середньої освіти має обиратися на основі конкурсного відбору, проведеного відповідно до Порядку призначення на посаду керівників загальноосвітніх навчальних закладів державної форми власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 жовтня 2015 р. № 827. Водночас керівник **комунального**закладу загальної середньої освіти має обиратися на основі конкурсного відбору, що має бути проведений відповідно до Положення про конкурс на посаду керівника комунального, закладу загальної середньої освіти, розробленого та затвердженого засновником цього закладу. Крім того, у пункті 3 зазначеної постанови органам місцевого самоврядування було **рекомендовано**«з урахуванням Порядку, затвердженого цією постановою, визначити протягом місяця процедуру призначення, керівників загальноосвітніх навчальних закладів комунальної форми власності **за результатами конкурсного відбору**».
Отже, керівник державного чи комунального закладу загальної середньої освіти призначається на посаду виключно за результатами конкурсного відбору.

10. Призначення працівників закладів загальної середньої освіти
З переліку повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в галузі загальної середньої освіти, визначеного у частині 3 статті 37 Закону України «Про загальну середню освіту», виключено повноваження щодо здійснення добору, призначення на посаду та звільнення з посади педагогічних працівників, у тому числі керівних кадрів, державних і комунальних загальноосвітніх навчальних закладів.

Разом з тим, згідно з абзацом п’ятим частини 2 статті 26 цього Закону (зі змінами від 28.09.2017 р.) заступник керівника, педагогічні та інші працівники закладу загальної середньої освіти **призначаються на посади та звільняються з посад керівником цього закладу**.
Керівник закладу загальної середньої освіти має право оголосити конкурс на вакантну посаду.
Таким чином, з моменту набуття чинності Законом України «Про освіту» всі питання прийняття та звільнення з роботи працівників, а також усі інші питання, що витікають з трудових відносин, вирішує керівник закладу освіти відповідно до трудового законодавства.

11. Інші питання
Згідно з підпунктом 9 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону «заклади дошкільної та позашкільної освіти у населених пунктах, що не мають свого бюджету, фінансуються з районного бюджету до завершення процесу об’єднання територіальних громад».

Згідно з підпунктом 12 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону «після набрання чинності цим Законом розмір заробітної плати педагогічних і науково-педагогічних працівників не може зменшитися, якщо ці працівники продовжують обіймати відповідні посади, виконувати відповідні обов’язки та зберігають відповідну кваліфікаційну категорію».

У разі потреби Міністерство надаватиме роз’яснення також з інших питань реалізації Закону України «Про освіту».

Міністр Лілія Гриневич